

1. IDENTIFIKACIJA PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 Identifikator izdelka: **Žveplasta kislina H₂SO₃ (conc. 5-6 %)**

CAS Št.: 7782-99-2

Kemijsko ime: žveplova (IV) kislina

Kemijska formula: H₂SO₃

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi:

- Za žveplanje in konzerviranje vin, sokov,...

1.3 Podatki o proizvajalcu:

Agrolit d.o.o. Ljubljanska cesta 12b,1270 Litija, tel. (01) 898 52 90; fax 01 8984347. (od 7.00 do 15.00).

Odgovorna oseba za pripravo varnostnega lista: info@agrolit.si

1.4 Telefonska številka za nujne primere: 112

2. DOLOČITEV NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI

2.1.1. Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (CLP)

Akutna strupenost, Oralno (Kategorija 4), oralno H302

Draženje oči (Kategorija 2), H319

Akutna strupenost, Oralno (Kategorija 4), vdihavanje H332

Draženje dihalnih poti H335

Za celotno besedilo H-izjav, omenjeno v tem poglavju, glej 16. poglavje.

2.2. Elementi etikete



OPOZORILNA BESEDA: POZOR

H stavki (stavki o nevarnosti):

H302: Zdravju škodljivo pri zaužitju.

H319: Povzročča hudo draženje oči.

H332: Zdravju škodljivo pri vdihavanju.

H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

P stavki (previdnostni stavki):

P405+P102 Hraniti zaklenjeno in zunaj dosega otrok.

P261 Ne vdihavati hlapov/meglvice.

P262 Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili.

P305+P351+P313 PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirati z vodo nekaj minut, poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

2.2.4. Vsebuje:

Nobena znana.

3. SESTAVA/PODATKI O SESTAVI**Nevarne sestavine UREDBA ES št. 1272/2008**

Ime sestavine: Žveplasta kislina (H_2SO_3)

Koncentracija: 5-6 %

Št. CAS: 7782-99-2

EINECS/ELINCS: 231-973-1

INDEKS ŠTEVILO: /

Razvrstitev:

Akutna strupenost, Oralno (Kategorija 4), oralno H302

Draženje oči (Kategorija 2), H319

Akutna strupenost, Oralno (Kategorija 4), vdihavanje H332

Draženje dihalnih poti H335

Za celotno besedilo H-izjav, omenjeno v tem poglavju, glej 16. poglavje

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1. Prva pomoč

Splošni napotki/ukrepi:

Poiščite zdravniško pomoč. Pokažite ta varnostni list zdravniku.

Ob zažitju:

Izprati usta z večjo količino vode. Poišče naj zdravniško pomoč.

Pri stiku s kožo:

Onesnažena oblačila in obutev odstraniti. Če se pojavijo simptomi, ki ne izzvenijo, poiščite zdravniško pomoč. Dele telesa, ki so prišli v stik s pripravkom, izprati z obilico vode in mila.

Pri stiku z očmi:

Temeljito spirajte vsaj 15 minut in poiščite zdravniško pomoč.

Pri (prekomernem) vdihavanju:

Ponesrečenca prenesite na svež zrak - zapustiti onesnaženo območje. V primeru zastoja dihanja ponesrečencu nudimo umetno dihanje. Če se pojavijo simptomi, ki ne izzvenijo, poiskati zdravniško pomoč.

4.2. Učinki/simptomi: NI razpoložljivih informacij.

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1 **Primerna gasilna sredstva:** CO₂, pena, suhe kemikalije

5.2 **Neprimerna gasilna sredstva:** ni omejitev gasivnih sredstev.

5.3 **Posebne nevarnosti pri gašenju:** Žveplovi oksidi, Bakrovi oksidi

5.4 **Posebna varovalna oprema za gasilce:** Nositi zaščitno obleko in uporabiti dihalne aparate.

Dodatne informacije: /

6. UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1 **Osebni varnostni ukrepi:** Nositi zaščitno opremo (glej poglavje 8). Preprečujte vdihavanje hlapov.

Okoljevarstveni ukrepi Preprečite nadaljnje puščanje ali izpust/razliv, če je to varno. Ne pustite, da proizvod pride v odtok. Treba se je izogniti izpuščanju v okolje. Osebe, ki so v nevarnosti obvestimo in jih odstranimo iz območja. Pri razredčenju z vodo, snov ni več problematična, predvsem ko zapade pod območje 3 %. Kislina na zraku razpade na SO₂ in vodo, in takoj prične izgubljati svojo moč.

Postopki čiščenja: Po razliti kislini potresemo absorpcijski material (žagovino, pesek ali zemljo).

6.2 Dodatne informacije: -

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

Razred skladiščenja: 8B Negorljive jedke kemikalije

7.1 Ravnanje: Preprečite vdihavanje hlapov ali meglice. Upoštevajte navodila navedena na etiketi.

Skladiščenje: Hranite/skladiščite na hladnem. Vsebnik naj bo tesno/hermetično zaprt na suhem in dobro zračenem mestu. Odprte vsebnike je treba spet skrbno tesno zapreti in hraniti v pokončni legi, da ne puščajo. Shranjujte pri temperaturi večji od 5 °C. V skladiščnih prostorih je potrebno redno nadzirati vsebnost SO₂.

7.2 Specifična uporaba: razen uporabe navedene v oddelku 1.2. ni predvidena nobena druga uporaba

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

8.1 Mejne vrednosti izpostavljenosti:

Naveden podatek je za nevarno snov, na katero razpade produkt ob stiku z zrakom.

IME	CAS	Mejne vrednosti
SO ₂	7446-09-5	0,5 ppm; 1,3 mg/m ³

8.2. Nadzor nad izpostavljenostjo:

8.2.1 Splošni varnostni in sanitarni ukrepi: Upoštevati je treba običajne varnostne ukrepe pri ravnanju s kemikalijami.



8.2.1.1: Zaščita dihal: Uporabiti v dobro prezračenem prostoru. Uporaba zaščite dihal s plinskim filtrom E. (SIST EN 14387)

8.2.1.2: Zaščita rok: Priporočljiva uporaba zaščitnih rokavic (sintetična guma ali PVC) (SIST EN 374)

8.2.1.3 Zaščita oči/obraza: Uporabiti zaščitna očala –(SIST EN 166)

8.2.1.4: Zaščita rok: Uporabiti delovno obleko in zaščitne rokavice (iz sintetične gume) (SIST EN 374)

8.2.1.5 Zaščita telesa: Popolno varovalno oblačilo proti kemikalijam, Tip zaščitne opreme mora biti izbran v skladu s koncentracijo in količino nevarne snovi na določenem delovnem mestu.

(SIST EN 13034)

8.2.2 **Kontrola izpostavljenosti okolja:** Uporabljajte v skladu z dobro higijensko in varnostno prakso. Priporočljiva je uporaba zaščitne opreme. Izogibajte se stika s kožo, očmi in oblačili. Delovna oblačila shranjujte ločeno od ostalih oblačil.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1. Splošni podatki

Oblika	tekoča
Barva	Brez barve
Vonj:	Dražilen

9.2. Podatki, pomembni za zdravje, varnost in okolje

pH:	cca 4 pri 20 °C
Vrelišče:	- 10°C
Gostota (SO ₂) pri 0 °C	2,930 kg/m ³
Temperatura samovžiga	/
Parni tlak (20°C)	3300 mbar

9.3 Opombe: Kislina takoj razpade na SO₂ in vodo. Nadalje se obravnava kot razredčen plin, konc. nižje od 5%.

10 OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST: Stabilno ob normalnih pogojih skladiščenja. Na hladnem in v originalni dobro zaprti embalaži.

Žveplasta kislina ni obstojna. Na zraku razpade na SO₂ in vodo. Hitrost razpada se povečuje s povišano temperaturo in s tem posledično hitrejše uhajanje SO₂ plina.

10.1 **Pogoji, ki se jim moramo izogniti:** Visoka temperatura

10.2 **Možnost poteka nevarnih reakcij:./**

10.3 **Nezdruživi materiali:** Cink, Močni oksidanti, Močna redukcijska sredstva

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna strupenost:

Akutna strupenost:

Vdihavanje: LD₅₀= 2520 ppm pri 100% koncentraciji SO₂ v obravnavanem primeru imamo 5% koncentracijo SO₂ in inhalativno toksičnost LD₅₀ = 50400 ppm.

Čas izpostavitve: 1h pri 100% koncentraciji SO_2 .

Preizkušena žival: Podgana.

Opomba: učinek sproščenega SO_2 temelji v prvi vrsti na draženju in poškodovanju vlažnih sluznic.

DRAŽENJE:

Stik z očmi: dražilno

Stik s kožo: dražilno

Senzibilizacija: /

Dodatne informacije:

KARCINOGENOST: IARC: 3 - Skupina 3: kancerogenost za ljudi ni določena (Sulphur dioxide)

MUTAGENOST: /

REPRODUKTIVNA TOKSIČNOST: /

TERATOGENOST: /

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

12.1 **Strupenost:** /

12.2 **Ekotoksičnost:** /

12.3 **Razgradljivost:** Ni razpoložljivih informacij

12.4 **Akumulacija:** -

12.5 **Mobilnost v tleh:** Ni razpoložljivih informacij

12.6 **Rezultati ocene PBT in PvB:** Niso bili opravljeni

12.7 **Dodatne informacije:** Uničuje bakterije (razkužilno delovanje).

13. ODSTRANJEVANJE

Odpadki morajo biti odstranjeni med odpadke v skladu z direktivo Odpadki 2008/98/EU, Uredba o ravnanju z odpadki, Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Kemikalije pustite v originalnih posodah. Ne mešajte

jih z drugimi odpadki. Z neočiščenimi posodami ravnajte kot s samim izdelkom. V skladu s

predpisi o posebnih odpadkih, morajo odpadki biti odpeljani na odlagališče posebnih odpadkov.

Skupina odpadkov: 06 01 01.

14. TRANSPORTNI PODATKI**14.1 Števila ZN**

ADR/RID: 1833

IMDG: 1833

IATA: 1833

14.2 Pravilno odpremno ime ZN

ADR/RID: Žveplasta kislina

IMDG: Sulphurous acid

IATA: Sulphurous acid

14.3. Razredi nevarnosti prevoza

ADR/RID: 8

IMDG: 8

IATA: 8

14.4 Skupina embalaže

ADR/RID: II

IMDG: II

IATA: II

Pripravek mora biti ustrezno pakiran v plastenke, ki so dovolj trdne in tesno zaprte. Plastenke se transportirajo v kartonih ali zavitkih na podstavkih ovitimi s PVC folijo. 2,5; 5 in 10 litrske plastenke se lahko transportirajo posamično vendar se tovor ne sme premikati. Vozilo mora imeti v opremi žagovino za popivnanje tekočine, PVC vrečo za vlaganje kontaminirane žagovine, lopato in zaščitno masko s filtrom ter očala. Do transportne količine 333 L izdelka se sme prevažati brez ADR.

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH**15.1 UPOŠTEVANI PREDPISI**

- Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES.

- Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006

- Zakon o kemikalijah /ZKem/

- Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi

- Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov

- Uredba o ravnanju z odpadki

- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

- Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega

blaga /ADR/

- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

16. DRUGE INFORMACIJE

Varnostni list je ob upoštevanju slovenskih predpisov in direktiv EU izdelan na podlagi današnjega stanja našega znanja, vendar ne predstavlja nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in ni osnova za nikakršno pogodbeno pravno razmerje.

Nevarnosti za človeka in okolje:

Zdravju škodljivo pri zaužitju in vdihavanju.

Povzroča draženje oči in draženje dihalnih poti.

V primeru razlitja po rastlinah lahko povzroči ožige listov, odvisno od hitrosti razpada žveplaste kisline, ki pa je pogojena s temperaturo okolja, višja je, hitrejši je razpad.

Celotno besedilo H-izjav iz poglavja 3. Varnostnega lista

H stavki (stavki o nevarnosti):

H302: Zdravju škodljivo pri zaužitju.

H319+H335: Povzroča hudo draženje oči in lahko povzroča draženje dihalnih poti

H332: Zdravju škodljivo pri vdihavanju
